

امور اداره و تحريريه سنه سالانيكلى
توفيق افندى نظارت ايدر .

ادبيات ، فنون و معارف و مطايبات
ادبيه و شئون معارف و ترفيدن بحث
ايدر . نويسر انكاره خدمت ايلر .

مجموعه ادب

۱۷ ۱۳

امور اداره و تحريريه سنه متعلق خصوصيات
ايچون توفيق افندى به مراجعت اولنور .

در سعادت و ولايات شاهانه ايچون بر
سنه لك آيونه سى يكرى بش غروشدور .
آيونه اجرتى بريده پوسته پولى قبول
ايديلير . مركزى شمدليك باب عالي
جاده سنده عطار بورغاكي افنديك
دكانيدر .

استانبول ايچون نسخه سى : ۱۰ پاره يه در . شمدليك جمعه كونلرى نشر اولنور . ولايات شاهانه ايچون نسخه سى : ۲۰ پاره يه در .

مصاحبه

صنعت شعروادب

« صنعت » مقصود اولان برشيك
حصولى تأميناً استعمال ايديلان بعض
قواعد و اصولك هيت مجموع سبدرديه
تعريف اولنور . شو حالده « صنعت ادب »
دنيديكى زمان روحه ، فكره ، حسيانه
تأثير ايدمك صورتده ادبانه برسوز
سويلمك ، يازمق مقصود اولدينى زمان
نه كهي قواعد و اصوله نمك ايديلهك
ايسه آنلرك هيت عموميه سنى شامل
بر صنعت تصور اولمق ضروريدر . قرانسز
لساننده بر (art) لفظى واردرك
مثلا بوندن تركيب اولنان (Beaux arts)
كله سى لسانمه صنايع نفيسه ديه ترجمه
اولندينى حالده بنه (art) لفظك
فرانسز لساننده دلالت ايتديكى معنا بحق
ادا ايدلمش اولمز . فى الحقيقه بزده « صنايع
نفيسه » تعبيرى برلشمش اولندينى حالده
سكره دن التزام تجدد ايدنلر بولمق « صنايع
بديه » به تحويل ايتك ايتمشلر سهده
بزده « صنايع نفيسه » تعبيرى « صنايع
بديه » تعبيريه نسبتله افصح كورولمك
قابل اولمز .

بو بخنده اصل شايان دقت اولان نقطه
« نفيسه و بديه » صفتلرى دكل (art)
كله فرانسويه سنك ترجمه سى اولان « صنايع »
لفظيدر . فرانسزلر (art) كله سيله
دست ، فكر و اراده بشريه نك و ساطتيله
وجوده كله بيلان شيلرك هيت عموميه سى
يا خود احتساسات و اقتراحات خصوصلرنده
انسائلرك نتيجه مساعيسى اوله رقى حصوله
كلن شيلرى حاصل ايدمك اصول و قواعد
تخصيص ايلديكلى حالده بالاخره معنائى
مذكورى برقندها حصرو تقصير ايدرك
اعصار سابقه افكار ، تاثيرات و احتساسات
انسانيه نك افاده سى ديمك اوله رقى وجوده
كلش بولان شعر ، موسيقى ، فن معمارى ،

فن هيكلتراشى و فن تصوير كهي بش صنعت
نفيسه به عنوان اتخاذ ايتمشلردور .

انسائلر دهها بدايت ظهور لرنده تبليغ
افكار و تاثيرات و حسيات خصوصى
دوشونوب بولش صنعت نفيسه سى تأسيسه
چالشمشلردور . فن هيكلتراشى و فن تصوير
كهي صنايع نفيسه ده اجسام سى نهايه مشق
تقليد اتخاذ ايديله بيله چكندن انسائلر
صنعت واسطه سيله وجوده كتيردكلى
اترلرى مشق تقليد اتخاذ ايتديكلى اجسام
واشايانه قدر بكمزه به بياير يعنى طبيعيلهك
نه مرتبه تقرب ايدرلر سه اترلرى ده اولنبدنه
مقبول و مطبوع اولور . بونك ايچون اك
مكمل رسام و هيكلتراشلى آثار طبيعيه سى
تقليدده اك زياده موفق اولانلردور .

هيكلتراشلى ، رساملى ، موسيقى ،
فن معمارى حواس دلالتيله روحه تأثير
ايدمك ، احتساس و احتراض اوياندره حق
آثار وجوده كتيرمك خصوصى متكفل
بولنديكلى حالده بونلرك ديكر بر رقيقى
اولان صنعت شعر و ادب هم روحه تأثير
ايدمك آثار وجوده كيومك ، همده
روحك آثار مذكوره مقابلنده حاصل
ايلديكى حسياتى قيد و ضبط ايله سى روحه
تبليغ ايلمك كهي ايكي جهتلى مهم بر رقيقه سى
در عهده ايلمشدر . بونك ايچون صنعت
شعروادبى صنايع نفيسه نك ادق و اعلا سى
عدايلمك ضروريدر . بحق شاعر اولانلر
ترجمان روح عهده اولنورلر . عالمده اى ،
كونو ، بيوك كوچك هر حاده قلب انسانده
بر حس ، بر تأثر اوياندرمقدن خالى قالمز .
بو حسه ، بو تأثر يعنى جوهر اولان برشيكه
وجود و برهرك آنى انسائلر كوسترمك
وظيفه سى صنعت شعر و ادب ، بو صنعت
نفيسه نك متبيلرى اولان شاعرلر طائدر
بعضاً بر حاده اولور كه فرق اللى مليون
ويلكده دهها زياده نفوسدن مرتب
بر هيت اجتماعيه آدن متأثر اولدينى
حاله بتون بو هيتك طوبيدنى شينى ،
كنديسى متأثر ايدن كيقنى ، جوهرى

بر شاعر بش اون سطرارق بر نظميله نظر
حقيقت او كنده وجودلنديرير . بر حالده

كه اونظمى اوقويان افراد هيت اجتماعيه
آبرى آبرى كندى روحلر نك حس
ايلديكلى شينى نظم مذكوره مندرج
بولورلراشته صنعت شعر و ادب علوبى
آنحقي او كهي احوالده ميدانه چبقار .
صنعت شعروادبك بو خواص علويه سى
هانكى ملت ادبى سى نزدنده بحق آكلشمش
ايسه اومت ادبياتده حار قصب السبق
ترقى اولمش ، آثار مخله ادبيه وجوده كتير
مك موفقيتى احراز ايلمشدر .

ترقى يوز طوموشدر .
بومقاله مرمى يازمقندن اك برنجى
مقصد من ترك اقوامك اعصار قديمده
ترقيات فكره دن خالى قالماش اولدينى

ارائه و اثبات ايتك خصوصى اولوب چغتاي
لسانك كسب ايلديكى مكمليت و ترقى دخی
ترك اقوامك ترقيات عموميه فكره سى
چله سندن بولمسيه بوراده شايان تذكر
كوردك آشاغنده ترك لسانى شعبان حقتده
ويريلهك معلومات مخصوصه سرده سنده

آثار تركيبه دن اوزون اوزادى بحث
ايدلسى مقرر اولمسيه وقايع تاريخيه نك
تمهيدنده دوام ايتك اوزره شمدليك
لسانه متعلق معلوماتى توسيع ايتيه چكز
احقاد يافتدن اوغوز خاكك ايلك
ترك حكومتك اساسى وضع ايلديكى
سويلمشيك . مورخين اوغوز خاكك اللى
نفر اولادى بولندينى تحرير ايدرك بونلره
كون خان ، آي خان ، بلديرخان ، كوك خان
طاغ خان ، دكر خان ناملر سى ويربورلر .

اوغوز خان غايت آو مراقليسى
اولديندن بركون اوغولر سى استقبالىرينه
عائد بر اثر و نساكه كتير برلر مطالعه سيله
جملة آوه كوندرمىشى .
خدملرى آودن عودنلرنده اوغوز
خانه انشاي سيد و شكارده بولنديكلى وياي ايله

اسكى ايرانيلىر جيچون نهرينك
اوتيه جهتسده بولان ناللكه يعنى بوكون
تركستان ناميله معروف اولان قطعه به
توران نامى ويرمش اولديكلى مملكت
مذكوره دن نشأت ايدن تركلر بالاخره
توراني ناميله ده ياد ايدلمشلردور .
توران دنيلن قطعه ده كى تركلر مرور
زمان ايله غربى و شرقى ناميله ايكي قسمه
آيريلوب بونلردن جهت شرقيه ساكن
بولسائلر اويغور [۰] ناميله معروف
اوشلردور . اويغورلر قره توروم تورقان
آراستده كى اراضيه ساكن بولنورلر
ايدى .
ترك لسانك مؤخرآ منقسم اولدينى
شعبات مياننده اك اول اويغور لسانى
ترقى ايتمش ، صافلشمشدر . مورخين
اويغور لسانى ترك لسانك اصل الاسلى
عدايدورلر . مؤخرآ چكيز خان اولادندن
چغتاي اويغورلرك مملكتيه حاكم اولديندن
[۰] چكيز خاندن سكره كنديلر سى رياست
ايدن (اوزبك) نام ذاته نسبتله مؤخرآ
اويغورلر اوزبك نامى و برلشدر .

اوج اوق ورمشدر. اوغوزخان اوقلری
کوک خان طاغ خان و دکر خان و بانی ده
دیگر محمود ملر مهور مش، بونلرده بویادکاری
تقسیم ایچون پارچه لامشدر. شوخالده
اوغوزخان اوج اولادینه اوج اوق و بانی
پارچه لابان دیگر اوج اولادینه ده. (بوزاوق)
عنوانی ویردک اردوسنک صول جناحی
قوماندانلقی اوج اوقلره وصاغ جناحی
قوماندانلقی ده بوزاوقلره تودیع ایلمش.
وفاتنده اولادی حکومتی تقدیم ایتمشدر.
پونقبیلمده ترکلرک شرق اولوسلری اوج
اوق خانلرینه و غرب اولوسلری ده
بوزاوق خانلرینه اسابت ایلمشدر. روایات
قدیمه یه کوره اوغوزخانک بو آئی اولادندن
هر بریمی درت اولاده مالک ایلمش و بونلردن
ده یکریمی درت ترک اولوسی تشعب
ایلمشدر. ترک اقوامنه متعلق اوله رق
یازیلان برتاریشده اقوام مذکورنک
غرب اولوسلرینی بالخاصه نظر دفته آلمق
لازمدر. چونکه شرق اولوسلری کندیجه
آسیانک شرق طرفنه جکیلرک تاریخ
عمومی نظرلنده بحق اثبات هویت ایلده جک
آنازمه برافه نامشدر. فقط غرب
اولوسلری اولان ترکستانده ساکن اولدقلری
حالده صکرملری جیحون و سیحون
نهرلری آراسنده کی اراضی به بایسله رق
اورادن اورویانک اقلار شرقیه سه قدر
ایلرلمشدر. ترک اقوامنه دائر آثار
ترتیب ونحر براتیش اولان مورخین قدیمه
اوغوزلری طاغ خان، ساجوقیلری دکر
خان و عثمانیلری ده کوک خان اولادندن
اولق اوزره قید ایللمشدر.

اوغوزلر ترکستان ایله جیحون
و سیحون نهرلری آراسنده کی اراضیده
ساکن اولوب برطرفدن ابرائیلر و بر
طرفندن عربلر ایله محاربه دن خالی
دکلردی. هجرتدن اوج بوز اللی سه صکره
طاغ خان اولادندن. الور خان ایکی بیک عائله
ایله برابر دین مبین اسلامی قبول ایلمش
اولدیفندن نامی چاناق یاخود قره خانه
تخویل و هنوز قبول اسلام ایتامش قبائل
ترکدن مدارقماز اولق ایچون ده قبائل
اسلامیه بی ترکان نامیه توسیم ایلمشدر.
ترکلرک قبول اسلامیتدن اولکی
مدینتسلری حقیقه معلومات لازمه
استحصالی ایچون آسیای وسطا طرفلرند
تبعات مخصوصه اجرامی لازمدر. فقط
قبول اسلامدن صکره آرتق حوزة
تاریخه داخل ایلمش بولندقلرندن اثرلری
حتنده معلومات استحصالی بک قولاید.
قبول اسلامدن صکره ترکانلر مهاجرته

باشلا یوب برقمی بحر حزرک شرق
سواحله و دیگر قسمی ایسه شمعیکی وان،
ارضروم، سیواس و لایسلری طرفلرینه
گلشدر شرق و غرب ترکمنلری دیه ایکی
قسمه آیرلشدر. ترکمنلرک اوزمان
مهاجرته اختیار اقامت ایتدکلری مملکت
بوکون یته ترکن مالکی نامیه یاد اولیور.
چاناق یاخود قره خانک اوغلی موسی
[۰] محب علم و معارف اولدیفندن بر جوق
علمای نزدیکه جاب ایله جامعار، مدرسلر
تکملر مکنتلر وجوده کتیرمشدر.
کندیکنک عجمه سی و خلفی اولان بقرا خان
خان هارون قلمرو حکومتی کاشغر
وبالاغون مملکتلرینک اونه سنده تاجین
حدودینه قدر ایصال ایلمش و ۳۸۹
سنه هجریه سنده بخارایی ایرانلردن
ضبط ایتمشدر. اندن صکره احمد خان بن
ابونصر بن علی هنوز قبول اسلام ایتامش
اولان قبائل شرقیه اوزرینه سفر ایدرک
بولری ده قبول اسلامه مجبور ایتمشدر.
بولک برادری ابوالمظفر بن آل برسلان
خان نامی شرف الدوله یه تحویل ایله جیحون
نهرینک اونه جهتنده بولان بالجله مالکی
یدضبطه کچیرمش و آلمک وفاتنده قدرخان
یوسف حوزة اسلامی توسیع ایللمکده
بک جوق همکندار اولمشدر.
قادر خانک وفاتنده مملکت سمرقند
خانی (ناغماج) ک تحت حکمنه کچمشدر.
(ناغماج) خانک اوغلی شمس الملک سلجو
قیلردن آل برسلانک قزینی آلهرق
همشیره سی ترخان خانونی ملک شاهه ویردک
ایکی صورتله ساجوقیلر ایله کسب صهریت
ایلمشدر.

کلدسته اشعار

بروداعه دائر

[عزتلو حسین دانش بک افندیکنک
آثار برکزیده لرندن اولوب ثروت
فونندن اقتباس ایللمشدر]

ایشتدم بار سافر مش، قوشوب کیتدم وداع ایتدم
نیچون آغلار کن آغلاندم ده ترمید صداع ایتدم
وفلان کون بن فلان کتیلده دیرکن عازم، فی الحال
سیهرنک اولدی قارشیمده بتون آفاق استقبال
امید ایتدکرم، حیفاکه، بی بنیاد واهی مش
معالی امانی بی یدازمان ماحیمش

[۰] عرب اسامی رجالی ایلک دفعه موسی
ایله دن باشلا بقرق ترک اقوامی میانده
استعمال اولیور.

قالان برکرد حسرت روحه آمال معالادن
جیقان برود و قسوت روزن تاریک غبرادن
وداع ایتدم ایشرکن برقع ظلام لرزنده،
جیین افقه سربرکن هوا بر بوی ارزنده،
جمادانه، ذوی الارواح، الساج رشیمی به،
سرود روح بیروکن مزامیر نسیمی به

نه دن عزم رحیل ایتدک دیدم اول سکوت ایتدی
فقط اسباب رحلت صکره هب بر ربوبت ایتدی

احبابی زیارت مش، فقط کتیمکده مقصودی
سیاحتله براز توسیع ایدوب آفاق محدودی

التدن کیتسه کر برهم نشین روح استیناس
نصل بامال یأس اولمز ذکی بر فطرت حساس

«شیتدن نصیب دائم ا کدار کورمکدر،
کوروشعلک اوزره آتیده سیاحتلر مبارکدر.»

۶ خیزران ۳۱۵

بتون برسرگذشت

[شاعر عالی کفتار عزتلو توفیق فکرت
بک افندیکنک تحفه اسبوعیه لریدر]

حزین بر عقده مشکوکت نشئت حیاندنه
قارا کلق بر صباوت، بر شباب خامرو مردود

بتون بر عمر مذبح خانه قهر و منت آلتنده
اومسهوف مسرت کونلرک یاد ملالبله

بوکون آریلیور مینای لبریز سعادتن
کچرهر آن ذوق بشقه بر ذوقک خیالبله

بوخوش بر انتقام آلمق دیمکدر عمر ذلتدن.
اوبلدای سفالت شمعی بر صبح تسلیار.

نه بارلاق خنده لر مقدور ایسه بر صبح آمله
بیریکمش، باغلامش، پیرامن بختنده برهاله

فقط، بیلم نیچون، ماضیده بر مدهنش نغندوار
بوسمای نشاطک اشته اقصای رفاهنده

بتون بر سرگذشت انکسار آغلار نکاهنده
خیزران ۳۱۵

بوفاز ایچی

— محمد رؤف بک —

سنگ چونکه عاشق بتون حیات اسباب،
مشیم محبکه دل داده در کچن کونلر،
معاشقات محاسن نشیده کی دیکلر،
سمای صافکی تنویر ایدر کوشلی سحاب،
شروق حسنکه آلتون دوکر ید قدرت،
لبنکه نغمه سودا کولر سروردن ...
وجود روح محبت زمان زمان تتر.

اوزاقده، نغمه ششتاری سوبلدیر برال
بر اهتزاز محبت، خفی خفی کریان.

لیسال همدمک آلتنده حد بی پایان،
نیزه ایتدیکی یرلرده هر نه کورسه کوزی.

کیدر خطابنه اظهار اشتیاق ایلر،
حیاتی سومکه احضار ایدن بوخوش شیلر

بتون سرائر ارواحی فاش ایدر کویا
قرارگاه ملانک، طرف طرف رؤیا

ایچنده نشوة روح شباب اولور خندان.
* * *

اویوربری طبیعت دیزکده سینه کشاه،
اویاندیرر اونی بابلرک صباح ایرکن

دکزده لمعه فرش حریری تتر ایکن
سحر ضیالرینک، بر دم امل بخشا

ایچنده، دیده سودا بو حاله عاشق اولور
سنگ لطافت وجهکده بیک نشیده بولور

آغا جلرک قونوشور نغمه لرله رنگارنگ
بتون فضای محاسن بر کوزل آهنگ

بتون نوادر حسنک برر خفی کلشن
—

شئون ادبیه

روسیه لی شاعر شهیر

پوشکین

حزیران افرنجینسک یدنجی کونی
روسیه لی شاعر شهیر پوشکینک یوزنجی
سنه دوریه ولادتی اولق مناسبتیه اکثر
اسلاو مملکتلرندهر مراسم مخصوصه اجرا
ایتلمشدر. شاعر موسی الیله رسمنی حاوی
اوله رق ترتیب اولنان کلیات آثار نفیس
بر صورنده طبع اولدیفنی کچی بوسنه
روسیه مکاتبی امتحانلرندهر تمیز ایلده جک